

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobkyně: X
X

proti

žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
Žerotínovo nám. 3, 601 82 Brno

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2026, čj. JMK 12082/2026

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2026, čj. JMK 12082/2026, a rozhodnutí Městského úřadu Znojmo, odboru dopravy ze dne 4. 9. 2024, čj. MUZN 199447/2024/Au, *se ruší* a věc *se vrací* žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný *je povinen* zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 3 000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalobkyně dostala pokutu za to, že vozidlo, které provozuje, neoprávněně stálo na chodníku. Původní rozhodnutí žalovaného soud zrušil a věc mu byla vrátil k dalšímu řízení. Při rozhodování o odvolání se však žalovaný znovu dopustil pochybení. Proto soud jeho rozhodnutí opět zrušil a věc mu vrátil, aby jej mohl napravit.

II. Rozhodnutí správních orgánů

2. Dne 26. 1. 2024 zhruba v 15:45 stálo vozidlo provozované žalobkyní nedovoleným způsobem na chodníku na ulici Pražská ve Znojmě. Protiprávní jednání zjistila znojemská městská policie. Při pořizování fotodokumentace se na místo dostavil pan B. Z. Městská policie ho v poznámkách v oznámení dopravního přestupku označila jako řidiče vozidla, který si byl nakoupit v trafice, u níž auto stálo. S vyřešením přestupku na místě ani s právní kvalifikací nesouhlasil. Městská policie proto postoupila věc Městskému úřadu Znojmo (*městský úřad*). Na titulní stránce oznámení přestupku označila pana Z. jako podezřelého. Na přiložené fotodokumentaci je právě pan Z. Ve vozidle ani kolem něj není viditelná žádná jiná osoba.
3. Dne 4. 3. 2024 městský úřad zahájil řízení a předvolal pana Z. na 8. 4. 2024 na ústní jednání. Dne 20. 3. 2024 se pan Z. dostavil na městský úřad a požádal o nahlédnutí do spisového materiálu. Kompletní správní spis si ofotil. K ústnímu jednání dne 8. 4. 2024 se však bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu nedostavil. Proběhlo proto v jeho nepřítomnosti.
4. Usnesením ze dne 10. 4. 2024 městský úřad rozhodl o zastavení řízení ve věci přestupku, kterého se měl dopustit pan Z. Spáchání přestupku, o němž se vedlo řízení, se mu totiž neprokázalo. Městský úřad neměl dostatek podkladů ke zjištění skutkového stavu věci, aby o něm nebyly žádné pochybnosti.
5. Městský úřad zjistil, že provozovatelem vozidla je žalobkyně. Příkazem ze dne 13. 5. 2024 jí proto uložil pokutu ve výši 2 000 Kč, protože jako provozovatelka vozidla nezajistila, aby se při užití vozidla dodržovaly povinnosti řidiče a pravidla silničního provozu. Proti tomuto příkazu podala žalobkyně včasný odpor. Městský úřad tedy pokračoval v řízení a stanovil jí lhůtu 15 dnů k využití práva navrhnout důkazy, činit jiné návrhy a vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí. V oznámení o pokračování řízení i v uvedeném příkazu městský úřad zmiňuje, že protiprávní jednání spáchal *nezjištěný řidič*.
6. Dne 9. 7. 2024 se žalobkyně vyjádřila k podkladům. Dalo se podle ní pochybovat o naplnění formálního znaku přestupku. Materiální znak pak úplně chybí. Také uvedla, že vozidlo měl svěřené její zaměstnanec pan Z. a jednalo se o zastavení v krajní nouzi. Upozornila městský úřad, že ji jako provozovatelku vozidla nevyzval k udání řidiče, a proto celé řízení stíhá vada, pro kterou by se mělo zastavit. Kromě toho žalobkyně požádala o nařízení ústního jednání.
7. Městský úřad usnesením ze dne 17. 7. 2024 zamítl žádost žalobkyně o nařízení ústního jednání. Městská policie daný přestupek řádně zadokumentovala a pořídila fotodokumentaci k protiprávnímu jednání. Fotografie potvrzují, že se jedná o vozidlo žalobkyně. Je z nich také jasné, že vozidlo stálo na chodníku, kde to dopravní značka nepovoluje. Důkazy se časově i obsahově shodují. Žalobkyně sice tvrdila, že měl tehdy vozidlo svěřené pan Z. S ním ovšem městský úřad již vedl řízení jako s podezřelým řidičem uvedeným v oznámení o přestupku. Pan Z. se ovšem nedostavil k ústnímu jednání. Proto městský úřad návrh žalobkyně zamítl. Žalobkyně se proti tomuto usnesení neodvolala.
8. Rozhodnutím ze dne 4. 9. 2024, čj. MUZN 199447/2024/Au, městský úřad shledal žalobkyni vinnou z přestupku provozovatele kvůli neoprávněnému stání jejího vozidla a uložil jí pokutu 2 000 Kč (*rozhodnutí městského úřadu*). Přímo z oznámení o přestupku bylo zřejmé, že vozidlo provozované žalobkyní v daném místě stálo. Jako možného podezřelého řidiče městská policie uvedla pana Z. Sdělila městskému úřadu úplné údaje o totožnosti možného řidiče vozidla, jako o osobě podezřelé. Jelikož se však pan Z. bez náležité omluvy

nebo důležitého důvodu nedostavil, tak městský úřad neměl dostatek podkladů ke zjištění skutkového stavu věci. Řízení proto zastavil, protože se obviněnému nepodařilo spáchání skutku prokázat. Tím byla splněna podmínka projednatelnosti přestupku provozovatele podle § 125f odst. 5 písm. b) zákona o silničním provozu.

9. K námitce žalobkyně, že se jednalo o zastavení v krajní nouzi, městský úřad uvedl, že se pan Z. mohl k věci již vyjádřit na místě, následně při nahlížení do spisu a také při ústním jednání. Ani jednou však této možnosti nevyužil. Tvrzení žalobkyně o krajní nouzi se městskému úřadu jeví jako účelové.
10. K námitce, proč jako provozovatelka vozidla nedostala výzvu k udání řidiče, městský úřad uvedl, že ze zákona o silničním provozu vyplývá, že se nejprve musí zjistit osoba pachatele přestupku řidiče. Přestupek provozovatele vozidla je pak subsidiární, tj. že odpovědnost provozovatele nastupuje až v případě, nelze-li skutečného řidiče na základě žádných důkazů zjistit. Učinění nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku se může odvíjet jak od označení řidiče provozovatelem, ale také od jiných skutkových zjištění. Totožnost řidiče by byla známá absolutně pouze v případě, kdyby strážník městské policie zjistil řidiče přímo při porušování povinnosti. V ostatních případech lze hovořit jen o vysoké míře pravděpodobnosti. Podmínky projednatelnosti přestupku provozovatele zde byly splněny. A pokud žalobkyně namítá, že ji městský úřad nevyzval, kdo v době údajného přestupku vozidlo řídil, tak městský úřad zopakoval, že odpovědnost provozovatele nastupuje subsidiárně, pokud nelze jako viníka určit konkrétní fyzickou osobu.
11. Žalobkyně se odvolala. Vznese čtyři námitky: (1) že muselo být prokázáno zaviněné jednání a naplnění materiálního a formálního přestupku; (2) že městský úřad předvolal podezřelého řidiče pouze jednou a neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku – v té souvislosti žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2020, čj. 9 As 260/2018-21 (*rozsudek devátého senátu*), ve kterém podle ní Nejvyšší správní soud „jasně řekl, že jeden pokus předvolání k podání vysvětlení nestačí“, a proto neměl městský úřad řízení vůči ní vůbec zahájit; (3) že zamítl návrh na nařízení ústního jednání; a (4) že se pouští do polemik ohledně krajní nouze.
12. Žalovaný nicméně rozhodnutím ze dne 29. 11. 2024, čj. JMK 165963/2024, odvolání žalobkyně zamítl a rozhodnutí městského úřadu potvrdil (*původní rozhodnutí žalovaného*).
13. Původní rozhodnutí žalovaného soud rozsudkem ze dne 30. 7. 2025, čj. 41 A 2/2025-32 (*první rozsudek*) zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Dospěl k závěru, že žalovaný:

- (1) nevypořádal jednak námitku žalobkyně opřenou o rozsudek devátého senátu, a
- (2) nezvládl přezkoumatelně a s oporou ve spise zareagovat na námitky týkající se nezaslání výzvy podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu.

Žalovaný proti prvnímu rozsudku nepodal kasační stížnost.

14. Žalovaný dne 22. 1. 2026 vydal nové rozhodnutí pod čj. JMK 12082/2026 (*druhé rozhodnutí žalovaného*), kterým opět odvolání žalobkyně zamítl a rozhodnutí městského úřadu potvrdil. K námitce žalobkyně opřené o rozsudek devátého senátu uvedl, že z obsahu správního spisu vyplývá, že městský úřad disponoval konkrétními poznatky o podezřelé osobě řidiče, na jejichž základě zahájil řízení s konkrétní osobou. Podezřelého řidiče předvolal k ústnímu jednání, čímž učinil procesní krok ke zjištění, zda právě tato osoba

v rozhodné době řídila. Vzhledem k tomu, že se podezřelý řidič na ústní jednání nedostavil, městský úřad řízení zastavil. Postup městského úřadu tedy nelze hodnotit jako rezignaci na zjištění osoby pachatele ve smyslu rozsudku devátého senátu. Naopak zahájením řízení s konkrétní fyzickou osobou učinil konkrétní a smysluplný pokus o ověření totožnosti řidiče. Městský úřad tedy nepostupoval formálně. Učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, avšak jeho odpovědnost nebyla prokázána.

15. K námitce týkající se nezaslání výzvy podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu žalovaný uvádí, že smyslem této výzvy je iniciální zjištění osoby řidiče v situaci, v níž správní orgán nedisponuje žádnými konkrétními poznatky o možné osobě pachatele. Městský úřad však takovými poznatky disponoval a na jejich základě zahájil řízení o přestupku řidiče. Správně se tedy řídil rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2014, čj. 1 As 131/2014-45 (*rozsudek prvního senátu*), podle kterého „vydání výzvy podle § 125h zákona o silničním provozu tedy nelze chápat jako nutnou podmínku pro zahájení každého řízení o správním deliktu s provozovatelem vozidla podle § 125f zákona o silničním provozu. Výzva provozovateli vozidla k uhrazení určené částky podle § 125h zákona je vydávána pouze v případě naplnění podmínek specifikovaných v odstavci 1. Pokud některá z podmínek naplněna není, může být řízení o správním deliktu podle § 125f zákona s provozovatelem vozidla zahájeno, aniž by zahájení řízení předcházelo vydání výzvy k uhrazení určené částky.“

III. Žaloba a vyjádření žalovaného k žalobě

16. Žalobkyně namítá, že žalovaný ve svém druhém rozhodnutí v podstatě zopakoval původní argumentaci, aniž by vytyčené vady skutečně odstranil. Nerespektoval tedy pokyn soudu, kterým mu uložil, aby věcně vypořádal námitku opřenou o rozsudek devátého senátu a aby znovu vypořádal námitky týkající se nezaslání výzvy provozovateli. Žalovaný pouze zopakoval původní konstrukci, kterou už soud zpochybnil jako rozpornou a nedostatečnou.
17. Žalobkyně nesouhlasí s tím, že by osoba řidiče byla zřejmá. Z obsahu správního spisu vyplývá pravý opak – tedy, že se jednalo „pouze“ o podezřelého řidiče, jehož řízení bylo zastaveno, protože mu nebylo prokázáno spáchání skutku. Navíc správní orgány samy v jiných částech spisu pracovaly s formulacemi o „podezřelé osobě řidiče“ nebo o „nezjištěném řidiči“. Z toho důvodu je rozhodnutí nepřezkoumatelné a v rozporu se spisem.
18. Kromě toho nebyla žalobkyni, jakožto provozovatelce vozidla, zaslána výzva podle § 125h zákona o silničním provozu. Městský úřad disponoval „konkrétními poznatky o možné osobě řidiče“, které ale nejsou totéž co „známá nebo zřejmá totožnost řidiče“. Z toho důvodu se s panem B. Z. vedlo řízení, které ale bylo posléze zastaveno pro neprokázání skutku. Podmínky pro zahájení a vedení řízení proti žalobkyni tedy nebyly splněny.
19. Žalobkyně dále namítá, že žalovaný nedostatečně vypořádal námitku, že městský úřad neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele. Městský úřad totiž vůči údajnému řidiči učinil fakticky jen jeden jediný pokus, aniž by dostatečně odůvodnil, proč neučinil další, a proč postačoval právě tento minimální postup. Napadené rozhodnutí tedy považuje za nepřezkoumatelné, případně nezákonné pro nesprávné právní posouzení.
20. Kromě výše uvedeného žalobkyně zpochybňuje i právní východiska k argumentaci krajní nouzí. Vzhledem k původnímu rozsudku však není tato námitka jádrem žaloby, a žalobkyně ji uvádí proto, že žalovaný i v novém rozhodnutí vychází z právně nesprávného závěru.

21. **Žalovaný** s podanou žalobou nesouhlasí a napadené rozhodnutí považuje za správné a náležitě odůvodněné. Vady vytčené prvním rozsudkem odstranil a odvolací námitky znovu přezkoumal i samostatně vypořádal. S tvrzením žalobkyně, že by nové rozhodnutí bylo jen mechanickým zopakováním předchozí argumentace, nesouhlasí.

IV. Hodnocení soudu

22. Žaloba je *důvodná*.
23. Žalobkyně nejprve kritizuje žalovaného za to, že nerespektoval pokyny soudu ohledně vypořádání námítky opřené o rozsudek devátého senátu a námitky týkající se nezaslání výzvy provozovateli. Rozhodnutí žalovaného však již (1) výslovně reaguje na postup městského úřadu a poukazuje na rozdíl ve skutkovém stavu oproti situaci řešené rozsudkem devátého senátu. Současně se (2) nově zabývá také námitkou týkající se nezaslání výzvy provozovateli, která v původním rozhodnutí absentovala. Soudu proto nyní posoudí, zda jsou závěry žalovaného zákonné.

Námitka, že městský úřad učinil pouze jediný pokus o kontaktování údajného řidiče, není důvodná

24. Pokud jde o námitku, že městský úřad neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku řidiče, protože vůči údajnému řidiči učinil fakticky jen jediný pokus, tak rozsudek devátého senátu uvádí, že: „není naplněním nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku [...] pouze jediné doručení předvolání k podání vysvětlení, na něž označená osoba nereaguje, ale správní orgán musí učinit další smysluplný úkon směřující ke zjištění pachatele.“ Tento závěr ale vycházel z konkrétního skutkového stavu věci, v níž se nepodařilo doručit poštovní zásilku s předvoláním k podání vysvětlení provozovatelem označenému řidiči. Vrátila se totiž jako nedoručená. Písemnost se tedy fakticky nedostala do dispozice adresáta.
25. V nyní posuzovaném případě však městský úřad doručoval předvolání k ústnímu jednání do datové schránky pana Z. Doručenka, která je součástí správního spisu, uvádí, že datová zpráva byla doručena fikcí dne 14. 3. 2024. A dne 15. 3. 2024 se do datové schránky přihlásila oprávněná osoba. Adresát tak měl možnost se s obsahem písemnosti seznámit. To je zřejmé i z protokolu o nahlížení do spisu ze dne 20. 3. 2024, kterého se pan Z. účastnil.
26. Námitka, že městský úřad učinil pouze jediný pokus o kontaktování údajného řidiče za účelem jeho zjištění, je proto nedůvodná. Písemnost se dostala do sféry adresáta a ten měl možnost se s ní seznámit.

Městský úřad pochybil, pokud žalobkyni nezaslal výzvu podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu

27. Zdejší soud v prvním rozsudku konstatoval, že žalovaný nezvládl vypořádat námitky, které obecně souvisí s tím, zda měl městský úřad zaslat žalobkyni výzvu podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu.
28. Podle uvedeného ustanovení platí, že „[o]becní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud
- (a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2,

(b) *totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a*

(c) *porušení je možné projednat uložením pokuty příkazem na místě.*“ (zvýraznil soud).

29. Definici „známé nebo zřejmé totožnosti řidiče“ blíže řešil například již výše zmíněný rozsudek prvního senátu. Ten v bodě 28 blíže uvádí:

„[c]itované ustanovení míří na dvě situace: první z nich vyjadřuje vysokou míru pravděpodobnosti (hraničící s jistotou) o tom, kdo byl řidičem vozidla (totožnost řidiče vozidla je, resp. není známa). Totožnost osoby, která vozidlo řídila, bude známa typicky v případech, kdy je řidič vozidla strážníky policie zjištěn přímo ve vozidle a nepanují pochybnosti o tom, že vozidlo skutečně řídil. Druhou situaci představují případy, kdy sice neexistuje tak vysoký standard pravděpodobnosti o tom, kdo byl řidičem vozidla, jako v prvním případě, z podkladů pro zahájení řízení o přestupku však vyplývají indicie důvodně nasvědčující tomu, že vozidlo řídila určitá osoba (...).“

30. Jak již soud vysvětloval v prvním rozsudku (bod 26), zákonodárce zvolil konstrukci odpovědnosti provozovatele vozidla, která mísí hmotné a procesní předpoklady. Ty hmotné upravuje § 125f odst. 1 až 3 zákona o silničním provozu. V § 125f odst. 5 jsou poté ty procesní, které zákon označuje jako *podmínky pro projednání přestupku*. Spočívají ve třech skupinách okolností, jež je třeba splnit. Správní orgán musí vždy:

- *učinit nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku*, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje (návětí § 125f odst. 5). A pak musí alternativně:
 - *nezahájit řízení o tomto přestupku a věc odložit*, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě [písm. a)], nebo
 - *řízení o tomto přestupku zastavit*, protože obviněnému z přestupku *nebylo spáchání skutku prokázáno* [písm. b)].

31. K projednání přestupku provozovatele tedy musí správní orgán nejprve učinit nezbytné kroky ke zjištění „skutečného“ pachatele přestupku, k čemuž mu poskytuje základní nástroj ustanovení § 125h odst. 6. V rámci tohoto postupu má správní orgán provozovateli dát možnost podat vysvětlení ohledně totožnosti řidiče vozidla. I z tohoto ustanovení je dobře patrná „přednost“ odpovědnosti za přestupek oproti správnímu deliktu provozovatele vozidla

32. Ačkoliv žalovaný argumentuje například již výše zmíněným rozsudkem prvního senátu, podle soudu tu jde o odlišnou skutkovou situaci. V bodě 36 rozsudek prvního senátu přibližuje, že:

„[p]řijde-li se určitá osoba nahlásit na služebnu policie, že řídila vozidlo, s nímž byl spáchán přestupek, jsou to indicie opravňující správní orgán zahájit vůči této osobě přestupkové řízení, jedině že by přistoupily jiné vážné okolnosti, které by tvrzení této osoby vylučovaly či zpochybňovaly.“

Navíc v uvedeném případě bylo celé řízení provázáno nestandardními a účelovými procesními taktikami ze strany tvrzeného řidiče. Právě projednávaná věc však má zcela jiný scénář.

33. V případě pana Z. se podle soudu nejednalo o řidiče, jehož totožnost by byla známa nebo by byla zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku. *Nebyla tu tedy splněná podmínka pro nezaslání výzvy žalobkyni podle § 125h odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu.* Nebyl jako řidič vozidla zastaven, protože se přestupek zjistil poté, co vozidlo stálo na chodníku. K vozidlu se dostavil až ve chvíli, kdy strážníci pořizovali fotodokumentaci. Řízení pak byl vůči němu zastaveno, vzhledem k tomu, že se městský úřad neměl dostatek podkladů ke zjištění skutkového stavu věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Podle soudu proto ve smyslu rozsudku prvního senátu nejde ani o indicie důvodně nasvědčující tomu, že řídil právě on.
34. Pro skutkovou odlišnost také soud v prvním rozsudku vysvětloval, proč nelze následovat rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, čj. 6 As 310/2016-54, kde se jen obecně, bez bližšího vysvětlení píše, že:

„výzva provozovateli vozidla podle § 125h zákona se nevydává např. v případě, kdy byla totožnost řidiče po zjištění přestupku známa, ale poté přestupkové řízení skončilo zastavením řízení, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno, a bylo zahájeno řízení o správním deliktu s provozovatelem vozidla.“

Jednalo se totiž o situaci, ve které přímo provozovatel vozidla ihned na začátku sdělil, že chce věc předat k projednání ve správním řízení, a bylo tak možné konstatovat jeho zřejmou neochotu řešit přestupek „odklonem“ od správního řízení. Navíc v něm šlo o nesplnění podmínky podle § 125h odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu, nikoliv písm. b), o které jde ve věci žalobkyně

35. Zdejší soud se již v prvním rozsudku vyjádřil k nedokonalosti celé konstrukce přestupku provozovatele vozidla, zejména ve vztahu mezi § 125f odst. 5 písm. b) a § 125h odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu. Soud v této souvislosti zdůrazňuje, že nedává logický smysl, aby provozovateli vozidla nebyla zaslána výzva pouze z toho důvodu, že se bezprostředně po spáchání přestupku jevila totožnost řidiče jako zřejmá či známá ve výše uvedeném smyslu, pokud poté bylo řízení zastaveno, jelikož městský úřad neměl dostatek podkladů ke zjištění skutkového stavu věci, aby o něm nebyly žádné pochybnosti.
36. V bodě 38 prvního rozsudku poměrně upřímně popisoval, že má v případě neoprávněného stání a použití alternativy podle § 125f odst. 5 písm. b) zákona o silničním provozu – tedy že správní orgán zastavil řízení o přestupku, protože se nepodařilo obviněnému z přestupku spáchání skutku prokázat – pochybnosti, za jakých okolností by se vlastně vůbec dalo říci, že je totožnost řidiče známá, a proto není poté třeba provozovateli vozidla zasílat výzvu podle § 125h odst. 1 téhož zákona. Jednoduše řečeno totiž první uvedené ustanovení vychází z toho, že nevíme, kdo je řidič (pokud se obviněnému nepodařilo prokázat *spáchání skutku*), a druhé umožňuje nevydat výzvu, pokud víme, kdo je řidič. To logicky nejde dohromady.
37. Soud se tedy domnívá, že nelze vždy aplikovat tvrzení, že se výzva provozovateli nevydává, skončilo-li přestupkové řízení zastavením řízení, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno. Již v prvním rozsudku soud podotkl, že by se mohl tento názor použít jen za určitých konkrétních scénářů, např. pokud by provozovatel výzvu obdržel, určil konkrétního řidiče, jemuž by se ale spáchání skutku neprokázalo. Pak samozřejmě před zahájením řízení pro provozovatelský přestupek znovu již výzvu dostávat nebude. Tato věc je ovšem po skutkové i právní stránce dosti jiná.

38. Žalobkyně má tedy pravdu, že jí měl městský úřad zaslat výzvu podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu. Soud však poté přemýšlel, zda skutečně jde o vadu s dopadem na zákonnost rozhodnutí správních orgánů. Jak totiž vysvětlil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 8. 2019, čj. 2 As 272/2018-37, na proces upravený v § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu lze nahlížet spíše jako obdobu blokového řízení. Jak tento rozsudek vysvětluje (bod 22):

„Zákon o silničním provozu rozeznává toliko tři modalitty reakce provozovatele vozidla na výzvu správního orgánu dle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu, a sice zaplacení určené částky v zákonné lhůtě 15 dní, dále písemné sdělení údajů o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku (a to ve lhůtě pro zaplacení určené částky) a konečně neuhrazení určené částky nejpozději do dne splatnosti. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že *ať již provozovatel vozidla zareaguje kterýmkoli z uvedených způsobů, nebude tím bez dalšího uznán vinným ze spáchání správního deliktu*, případně ani osoba označená jako řidič vozidla nebude bez dalšího uznána vinnou spácháním přestupku. Je proto zcela na uvážení provozovatele vozidla, zda již na základě výzvy dle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu usoudí, že spáchání přestupku při řízení vozidla, jehož je provozovatelem, je na základě specifikací okolností v předmětné výzvě (srov. § 125h odst. 4 téhož zákona) vůbec možné a případně i pravděpodobné, pročez výzvě k uhrazení určené částky v zákonné lhůtě vyhoví, nebo zda v případě vlastních subjektivních pochybností o tom, že se přestupek skutečně stal, či pochybností jiných (např. stran naplnění podmínek pro vydání výzvy vyčtených v § 125h odst. 1 téhož zákona) na výzvu nezareaguje a dá tím prostor správnímu orgánu k zahájení správního řízení o správním deliktu provozovatele vozidla dle § 125f téhož zákona.“

39. Problémem v této věci však je, že nezaslání výzvy žalobkyni jí popsanou volbu úplně upřelo. A například Krajský soud v Plzni v rozsudku ze dne 17. 10. 2022, čj. 62 A 2/2022-31 (bod 29), shledal vadu s dopadem na zákonnost rozhodnutí správních orgánů v tom, že nezasláním výzvy provozovateli vozidla neumožnily tomuto provozovateli označit osobu, která vozidlo v rozhodné době řídila (srov. § 125f odst. 5 a § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu), ani uhradit určenou částku v souladu s § 125h odst. 5 zákona o silničním provozu. Tato částka přitom bývá nižší než pokuta hrozící ve správním řízení [§ 125h odst. 2 zákona o silničním provozu], se kterým se ještě pojí povinnost nahradit jeho náklady (obojí samozřejmě v případě shledání viny). Žalobkyně dostala nakonec pokutu 2 000 Kč, přitom by zde podle § 125h odst. 2 zákona o silničním provozu určená částka ve výzvě mohla dosahovat jen 750 Kč, protože tu porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazovaly znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Nezaslání výzvy tedy mělo významný dopad na zásah do práv žalobkyně.
40. Z těchto důvodů shledal soud žalobní námitky týkající se nezaslání výzvy podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu žalobkyni za důvodné. A s ohledem na to, že šlo o vadu na počátku celého tohoto příběhu zrušil nejen rozhodnutí žalovaného, ale i rozhodnutí městského úřadu.

Soud již v prvním rozsudku shledal, že tu nemohlo jít o krajní nouzi

41. Kromě výše uvedeného žalobkyně zpochybňuje i právní východiska žalovaného k argumentaci krajní nouzí. Dle těchto východisek by argumentace krajní nouzí byla užitečná

pouze v případě řízení o přestupku řidiče vozidla, které je vázáno na subjektivní odpovědnost.

42. Soud již dříve žalovanému vytknul, že danou námitku uchopil chybně, jestliže zdůrazňuje, že na rozdíl od subjektivní odpovědnosti řidiče tu jde o objektivní odpovědnost provozovatele vozidla. Krajiní nouze je okolností vylučující protiprávnost jednání, nejde o problém zavinění. A okolnosti vylučující protiprávnost samozřejmě mohou hrát roli i u provozovatelského přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, protože v případě splnění jejich podmínek by neplatilo, že provozovatel nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích (§ 10 odst. 3 zákona o silničním provozu).
43. Soud nicméně také v bodech 52 a 53 prvního rozsudku vysvětlil, že měl jednak silné pochybnosti o souvisejících skutkových tvrzeních žalobkyně, ale že i kdyby jim uvěřil, tak by o krajiní nouzi jít nemohlo. Soud si proto dovoluje na tyto body prvního rozsudku pro stručnost odkázat a uzavřít, že tyto námitky nejsou důvodné.

V. Závěr a náklady řízení

44. Soud tedy z důvodu popsaných v části IV. tohoto rozsudku zrušil rozhodnutí žalovaného a rozhodnutí městského úřadu a věc vrátil žalovanému (§ 78 odst. 3 a 4 soudního řádu správního). V dalším řízení správní orgány váže právní názor plynoucí z tohoto rozsudku (§ 78 odst. 5 soudního řádu správního).
45. Žalobkyně byla ve věci úspěšná, proto jí vzniklo právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Výrokem II. tohoto rozsudku soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě ve výši 3 000 Kč odpovídající zaplacenému soudnímu poplatku za žalobu, které žalovaný musí podle výroku II. tohoto rozsudku uhradit žalobkyni do 30 dnů od jeho právní moci.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 28. května 2026

Martin Kopa, v. r.
samosoudce